

مہانی علوم اہمیت ساعی مدرن

جرالد دیلانٹی

جان ہولموود

پاتریک برت

فرناندو دومینگوئز روبیرو

ترجمہ

سید علی سیدی فرد

سرشناسه: سیدی فرد، سیدعلی، ۱۳۶۹ -

عنوان و نام پدیدآور: مبانی علوم اجتماعی مدرن: جرال دیلانتی... / [ویراستار برایان اس. ترنر]: مترجم

سیدعلی سیدی فرد؛ با مقدمه محمدحسین ملک‌زاده؛ به اهتمام گروه مبانی علوم

اجتماعی معاونت علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام، بسیج دانشجویی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص: ۱۴/۵ * ۲۱/۵ س.م.

یادداشت: عنوان اصلی: The New Blackwell Companion to Social Theory.

موضوع: علوم اجتماعی

Social sciences

شناسه افزون: ترنر، برایان اس، ۱۹۴۵ - م؛ ویراستار

Turner, Bryan S

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۰-۳۳-۶

رده‌بندی کنگره: H۶۱/م۲ ۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی: ۳۰۰

رۀ کتاب‌شناسی ملی: ۴۲۸۳۶۲۱

مبانی علوم اجتماعی مدرن

مترجم: سید علی سیدی فرد
به اهتمام: مبانی علوم اجتماعی معاونت علمی

مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام

ناظر علمی: مهدی قلی‌نژاد

معاون علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام

ناشر: انتشارات بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام

موضوع: علوم اجتماعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۰-۳۳-۶

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

آدرس: تهران خیابان انقلاب - بین فلسطین جنوبی و وصال - پلاک ۱۱۱۸ -

واحد ۱/۲ - انتشارات بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام

همراه: ۰۹۱۰۹۸۰۵۰۵۵

تلفن: ۶۶۴۸۶۱۲۰

۶۶۴۸۵۸۵۰

sadid.basijisu.com

rc.basijisu.com

sadidisu@gmail.com

فهرست

مقدمه | ۷

پیش‌گفتار | ۹

بخش اول: مبانی نظریه اجتماعی | ۱۱

مقدمه | ۱۳

ظهور امر اجتماعی و نظریه اجتماعی | ۱۴

میراث عصر روشنگری و نظریه اجتماعی | ۲۰

نظریه اجتماعی و افسون‌زدایی از مدرنیته | ۳۴

نظریه اجتماعی کلاسیک آمریکایی | ۳۹

نتیجه‌گیری | ۴۷

بخش دوم: نظریه جامعه‌شناختی معاصر: پیش‌گفتار | ۵۱

پساپارسونزی | ۵۱

مقدمه | ۵۳

سازمان حرفه‌ای و دیگران نامنتظم | ۵۴

از پارسونز تا مارکس (و دیگران) و بازگشت دوباره به گذشته | ۶۳

بیرون از حلقه | ۷۸

فراسوی نظریه عام | ۸۶

بخش سوم: فلسفه علوم اجتماعی | ۹۹

❁ مقدمه | ۱۰۱

❁ روش‌های طبیعت‌گرایانه و مبنایگرایانه | ۱۰۴

وعددهای پوزیتیویستی | ۱۰۴

ابطال‌گرایی | ۱۰۷

واقع‌گرایی انتقادی | ۱۱۰

❁ معنا، زبان و انتقاد | ۱۱۲

هرمنوتیک | ۱۱۳

فلسفه ویتگنشتاینی | ۱۱۶

نقد انتقادی | ۱۱۹

❁ حکم‌های بعدی در جهت جدایی از طبیعت‌گرایی و مبنایگرایی | ۱۲۳

فلسفه ضد مبنایگرایی | ۱۲۳

مطالعات تجربی و ضد مبنایگرایی | ۱۲۷

نظریه عادلانه نسبی | ۱۳۲

www.ketab.ir

مقدمه ناشر

نگارنده، مقالات و مسائل اجتماعی، مسبق به شناخت درست این مسائل است. راهکارها، که مبتنی بر شناخت صحیحی از مسائل اجتماعی نباشند، نه تنها در حل این مسائل مملو کارآمد نیستند، بلکه گاهی وضعیت را پیچیده‌تر و حادتر می‌کنند. هرچنین به دلیل پیچیدگی بسیار جوامع کنونی، از جمله جامعه خود ما، شناخت اجتماعی نیز به امری پیچیده و دشوار بدل شده است. به همین دلیل، در مواجهه با مسائل اجتماعی نمی‌توان به ارتکازات شخصی و یا چند تجربه محدود اکتفاء کرد و برعکس آن به راهکار پرداخت. در چنین وضعیتی، استفاده از یک روش شناسی دقیق و منسجم ضرورت می‌یابد تا در مقام شناخت وضعیت اجتماعی، راهنمای پژوهشگر باشد. اما مشکل به همینجا ختم نمی‌شود؛ چرا که دیدگاه‌های مختلف روش شناختی مبتنی بر چارچوب‌های نظری متفاوتی هستند. این مسئله به وضوح در تفاوت روش‌های کمی و کیفی قابل مشاهده است. هرچند برخی به تفکیک روش‌های کیفی از روش‌های کمی نگاهی صرفاً عمل‌گرایانه دارند، اما با نگاه دقیق‌تری می‌توان دریافت که میان این طیف موجود در پس این دو دسته از دیدگاه‌های روش شناختی متفاوت اند.

دیدگاه‌های معرفت‌شناختی و روش‌شناختی در حوزه مسائل اجتماعی، به شدت با برخی از مبانی نظری گره خورده‌اند. نگاه‌های خام و بسیط به دانش‌های اجتماعی که به مبانی نهفته در پس این علوم بی‌توجه‌اند، هنوز هم گاهی باعث سوءفهم و حتی آسیب‌های جدی می‌شود.

این اثر ترجمه‌ای از بخش اول کتاب جامع بلکول در نظریه اجتماعی، به ویراستاری برایان ترنراست که بخشی از مبانی نظریه اجتماعی و علوم اجتماعی را به صورت فشرده و مختصر بیان می‌کند و امید می‌رود به فهم بهتر مبانی نظری علوم اجتماعی مدرن مساعدت برساند و زمینه مقایسه و فهم بهتر مبانی بومی نظریات اجتماعی خودمان را در مقایسه و نسبت با علوم اجتماعی مدرن فراهم آورد.

این پژوهش نیز از آثار مکتوب معاونت علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام محسوب می‌شود و گوشه‌ای از آثار این مجموعه را در راستای تحول دوم، سانی منعکس می‌سازد. این مرکز در تلاش است با انتشار آثار متناسب با مخاطبان - وی و دانشگاهی، به ویژه دانشجویان در حوزه مباحث علوم انسانی و علم جنت اعلی، اعم از نظری و کاربردی، گامی در راستای اعتلای اندیشه ناب اسلامی برود و در این راستا از دیدگاه‌های مخاطبان ارجمند درباره این اثر و نیز پیشنهادهای سازنده این درباره موضوعات یاد شده به گرمی استقبال می‌نماید. در پایان ضمن تسکین خاطر مترجم محترم آقای سیدعلی سیدی فرد، از تلاش‌های هم‌سنگران معاونت علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام صمیمانه قدردانی می‌نمایم.

والحمد لله اولاً و آخراً

معاونت علمی

مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام

پیش‌گفتار مترجم

اثر حاضر ترجمه‌ای است از سه مقاله اول کتاب:

Bryan Turner (editor) (2009), *The New Blackwell Companion to Sociological Theory*, Wiley-Blackwell Publication, United Kingdom, First edition

مقالات مذکور عبارت‌اند از:

The Foundations of Social Theory, by Gerald Delanty

Contemporary Sociological Theory: Post-Parsonian Developments, by John Holmwood

Philosophy of the Social Sciences, By Patrick Baert and Fernando Dominguez Rubio

مقالات فوق، تحت عنوان «مبانی»، بخش اول کتاب مذکور را تشکیل می‌دهند. مقاله اول به ریشه‌های شکل‌گیری نظریه اجتماعی تا عصر پارسون می‌پردازد. مقاله دوم سیر نظریه اجتماعی پس از پارسونز و مباحث و نزاع‌های مرتبط با آن را پی‌گیری می‌کند. مقاله سوم نیز مروری کلی بر جریان‌ات اصلی فلسفه علوم اجتماعی دارد. به طور خلاصه می‌توان گفت این سه مقاله، ریشه‌های تاریخی و فلسفی نظریه اجتماعی را بررسی می‌کنند.

کتاب حاضر برای کسانی که در پی آشنایی اولیه با نظریه اجتماعی و مبانی آن هستند مناسب نیست؛ چرا که نویسندگان به صورت بسیار مختصر و فشرده سیر کلی مباحث را در ارتباط با یکدیگر عرضه کرده اند و دست کم آشنایی ابتدایی با نظریات اجتماعی برای مطالعه کتاب حاضر ضروری است.

سید علی سیدی فرد

تهران، ۱۳۹۴

www.ketab.ir